VOLUME 3 / ISSUE 2 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

BUXORO ETNOSLARI ETNOLINGVISTIKASI

Toshpo'latova Shaxnoza Shuhratovna

Osiyo Xalqaro Universiteti

"Tarix va filologiya" kafedrasi tarix fani o'qituvchisi.

toshpulatovashaxnozashuhratovna@oxu.uz

https://doi.org/10.5281/zenodo.10692499

Annotatsiya. Ushbu maqolada Buxoro vohasi etnoslari va ularning etnolingvistikaning o'rganilishi, shuningdek, etnomadaniyat va til bilan aloqasi haqida ma'lumotlar berilgan. Buxoro eroniylari va ularning guruhlarga ajratilishi va etnolingvistik xususiyati, ichki va xalqaro munosabatlardagi etnolingvistik jarayonlar, tilning etnik jamoalarining shakllanishi va faoliyatida tutgan o'rni, til va an'anaviy madaniyat, tafakkurning etnik o'ziga xosligi, jahon tillarining etnolingvistik tasnifidir.

Kalit so'zlar: etnolingvistika, o'zbek, rus, fors (eroniylar), turkman, tojik, ukrain, koreys, tatar, etnologiya, "Marviy", "isroel", "Bane isroel", "yahudiy-tojik".

ETHNOLINGUISTICS OF ETHNOLOGIES OF BUKHARA

Abstract. This article provides information about the ethnic groups of the Bukhara oasis and the study of ethnolinguistics, as well as their relationship with ethnoculture and language. Bukhara Iranians and their classification into groups and ethnolinguistic characteristics, ethnolinguistic processes in domestic and international relations, the role of language in the formation and activity of ethnic communities, language and traditional culture, ethnic identity of thought, ethnolinguistic classification of world languages.

Key words: ethnolinguistics, Uzbek, Russian, Persian (Iranians), Turkmen, Tajik, Ukrainian, Korean, Tatar, ethnology, "Marvi", "Israel", "Bane Israel", "Jewish-Tajik".

ЭТНОЛИНГВИСТИКА ЭТНОЛОГИЙ БУХАРЫ

Аннотация. В данной статье представлены сведения об этнических группах Бухарского оазиса и изучении этнолингвистики, а также их взаимосвязь с этнокультурой и языком. Бухарские иранцы и их классификация на группы и этнолингвистические характеристики, этнолингвистические процессы во внутренних и международных отношениях, роль языка в формировании и деятельности этнических общностей, язык и традиционная культура, этническое своеобразие мышления, этнолингвистическая классификация мировых языков.

Ключевые слова: этнолингвистика, узбеки, русские, персы (иранцы), туркмены, таджики, украинцы, корейцы, татары, этнология, «Марви», «Израиль», «Проклятый Израиль», «еврейско-таджикский».

Buxoro vohasi aholisining etnik tarkibi asosan o'zbek, rus, fors (eroniylar), turkman, tojik, ukrain, koreys, tatar va boshqalar tashkil etadi.

Buxoro o'guz shevalari leksikasidagi fors-tojik tillariga oid leksik qatlam o'zining rangbarangligi va boshqa o'zbek shevalariga nisbatan boyligi bilan ajralib turadi.

Eroniylarning kelib chiqishi har xil boʻlib, ularni kelib chiqishiga koʻra uch guruhga ajratish mumkin:

VOLUME 3 / ISSUE 2 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

- 1. XVIII asrning oxirlarida Buxoro amiri Shohmurod (1775-1800) tomonidan Buxoro va Samarqandga koʻchirilgan Marv shahri aholisining avlodlari;
- 2. 1860-1880 yillarda Chor Rossiyasi bosqinidan keyin Buxoro amirligi va Rossiya oʻrtasidagi shartnomaga koʻra ozodlikka erishgan Xurosonning turli oʻlkalaridan va Shimoliy Afgʻonistondan keltirilgan qullarning avlodlari;
- 3. Turli paytlarda oʻz istagi bilan Erondan Oʻzbekiston hududiga koʻchib kelganlarning avlodlari.

Ushbu uch guruhdan eroniylarning asosiy qismini "Marviy" (Buxoroda koʻproq "Mavriy" deb talaffuz qilinadi) nomi bilan mashhur va Amir Shohmurod tarafidan Marvdan koʻchirilganlarning avlodlari tashkil etadi. Ma'lumki, 1786 yilda Buxoro amiri Shohmurod Marv shahrini bosib olib, Marv hokimi boʻlgan Bayram Alixon Qojorni qatl ettirgan va Marv aholisini Buxoro amirligining Buxoro, Samarqand va boshqa joylariga koʻchirtirgan. A.Grebyonkining fikriga koʻra, Marv aholisi juda yaxshi dehqon, askar va hunarmand boʻlgani sababli Amir Shohmurod ularni boshqa shialar kabi qulga aylantirmay, shaharlarga joylashtirdi, ularga mulk sifatida unumdor yerlar va boʻsh turgan uylarni berdi.

Oʻrta Osiyo eroniylari, (asl nomi: eroni, fors), buxorolik eroniylar uchun Oʻrta Osiyolik forslar nomi qoʻllaniladi — asosan Oʻzbekiston va Tojikistonda, shuningdek, qisman boshqa mamlakatlarda yashovchi ozarbayjon millatiga mansub etno-konfessional guruh. Turkiy xalqlar vakillari, birinchi navbatda, oʻzbeklar va ozarbayjonlar qoʻshilishi bilan Eron xalqlari guruhiga kiradi. Markaziy Osiyo eronliklarining an'anaviy va asosiy dini isnashaariy yoʻnalishidagi shia e'tiqodidagi islom dini, ozroq darajada baxoiylik va hanafiy mazhabidagi sunniylik e'tiqodidir.

Turli hisob-kitoblarga koʻra, Oʻrta osiyolik eronliklarning soni 50 dan 60 ming kishigacha yetadi. Oʻrta Osiyo eroniylarining etnogenezi eroniy xalqlarning turkiy xalqlar, shuningdek, ayrimlari oʻrta asrlarda forslashgan Oʻrta Osiyo arablari bilan birga yashashi va aralashib yashashining yorqin namunasidir.

Eronliklarning turli guruhlarining kelib chiqishi bir xil emas. Ularning bir qismi XVIII asr oxirida amir Shohmurod tomonidan bu yerga koʻchirib kelingan Marv aholisining avlodlari edi; boshqalari esa (1860—1880-yillarda) rus hukumati bilan tuzilgan kelishuvga koʻra Buxoroga butun Xurosondan, jumladan Afgʻoniston shimolidan olib kelingan ozod qilingan qullar avlodlari; uchinchisi, nihoyat, turli davrlarda va oʻz xohishi bilan Movarounnahrga kelib, shu yerda qoʻnim topgan Erondan kelgan koʻchmanchilar hisoblanadi.

Demak, eroniylarning "Marviy" nomli guruhining kelib chiqishi Marv shahridandir. Shoh Ismoil I Safaviy (1501-1524) zamonida nufuzli turkiy qabilalardan biri boʻlgan afshorlarning bir qismi Xuroson chegaralari yaqinlariga — Daragaz, Kalot, Serahs, Abivard va Marvga koʻchib, joylashganligi tarixdan ma'lum. Shu bilan birga, Safaviylar zamonida Xurosonga boshqa turkiy qabilalar ham kelib oʻrnashganlar. Xususan, Shoh Abbos I (1524-1587) hozirgi Ozarbayjonning Ganja oʻlkasidan Marv shahriga qojor qabilasini koʻchirtirgan. Shoh Abbos II (1632-1667) zamonida esa qojorlarning ahmadlu yoki qojor ahmadlu qabilasi ham Marvda yashaganligi manbalarda qayd etilgan. Bundan tashqari, 1600-yildan 1786-yilgacha Marv shahri qojor qabilasidan boʻlgan hokimlar tarafidan boshqarilgan va uning soʻnggi hokimi Bayram Alixon qojor boʻlgan. Herman Vamberi "Oʻrta Osiyoga sayohat" nomli asarida Marviylar haqida shunday deb yozgan - Marvliklar. Bular taxminan 1810 yilning atroflarida amir Sa'idxon tomonidan

VOLUME 3 / ISSUE 2 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

Marvni qoʻlga kiritgandan keyin Sariqlar (Turkman qabilasi) yordami bilan Buxoroga koʻchirtirilgan oʻsha 40 ming forsning avlodlaridir. Kelib chiqishiga qaralsa, aslida bular Nodir Shoh tomonidan eski ona yurtlaridan Marvga keltirilgan Ozarbayjon va Qorabogʻ turklaridir».

O'rta Osiyo yahudiylari (o'zlarini "isroel", "Bane isroel", "yahudiy-tojik" deb atashadi) — O'rta Osiyoning turli shaharlarida yashaydigan etnik guruh. Buxoro yahudiylari atamasi birinchi bo'lib XVI asrda paydo bo'lgan. Buxoro yahudiylarining o'tmishdagi umumiy soni haqida aniq ma'lumot yo'q. Ingliz missioneri Volf Amir Nasrullaxon hukmronligi davri (1826-60) da Buxoroda 10 ming yahudiy yashaganligini ko'rsatib o'tgan. Aholini ro'yxatga olish ma'lumotlariga ko'ra, 1926-yilda O'zbekistonda 18172, 1989-yilda esa 28369, shu jumladan Buxoroda 4200 Buxoro yahudiylari yashagan. O'zbekistonda Buxoro yahudiylari, asosan, Buxoro, Samarqand, Qo'qon, Xatirchi, Shahrisabz, Andijon, Marg'ilon, Toshkent shaharlarida yashaydilar. Buxoro yahudiylari tili yahudiy-tojik tili bo'lib, tojik tilining Janub guruhiga kiradi

Buxoro yahudiylarining O'rta Osiyoda qachon paydo bo'lganlari munozarali. Ba'zi olimlar (M. Zand) ning fikricha, yahudiylar O'rta Osiyoda miloddan avvalgi VI asrda paydo bo'lganlar. Yahudiylar ensiklopediyasida Buxoro hududi Bibliyadagi xabar bilan, isroilliklarning o'n pushti surgun qilingan joylardan biri sifatida tenglashtirilgan (miloddan avvalgi 722-y).

Yozma manbalarga ko'ra esa miloddan avvalgi I asr — milodiy I asrda Marvga, VI-VIII asrlarda Xorazmga kelganlar. V. V. Bartoldning yozishicha, X asrda Movarounnahrda yahudiylar xristianlarga nisbatan ko'pchilikni tashkil qilgan. Tudellik sayyoh Veniamin (X asr) ning ma'lumoticha, Samarqand shahrida 30 ming yahudiy yashagan. Yahudiylarning Buxoroda bo'lishlari to'g'risida ilk ma'lumot XIII asrga to'g'ri keladi. Buxoro yahudiylarning oilaviy afsonalariga ko'ra, XIV asr oxiri — XV asr boshlarida yahudiy to'quvchilar Amir Temur tomonidan Sabzavor, Sheroz va Bag'dodsan Movarounnahrga olib kelingan. Ular keyinchalik mahalliy yahudiy jamoalari bilan aralashib ketishgan.

XVI asrda Buxoro yahudiylarning bosh markaziga aylangan, shu asrda shaharda yahudiylar mahallasi — "Mahallai ko'hna" tashkil topgan. Buxoro yahudiylari iudaizm diniga e'tiqod qilishadi. Barcha shaharlarda, yahudiylar g'uj bo'lib yashagan mahallalarda sinagogalar bo'lgan. XX asrning 30-yillari boshlaridagi stalincha qatag'on davrida 1000 ga yaqin Buxoro yahudiylari hibsga olingan, sinagogalar, yahudiy maktablari, teatr, muzey va gazetalar yopilgan. Buxoro yahudiylaridan adabiy esdaliklarning mashhur mualliflaridan biri Solomon Ben Samuel bo'lgan. U 1338- yil Urganchda yahudiy tili lug'atini tuzgan, Moshe Ben Dovud forsiyda poemalar bitgan.

XVII asr oxiri — XVIII asr 1-yarmida shoir Yusuf Yagudi (Mollax Iosif Ben Isaak) ning "Yetti aka-uka" asari Buxoroda mashhur boʻlgan. Buxoro yahudiylarining asosiy mashgʻulotlari savdo, musiqashunoslik, artistlik, hunarmandchilik boʻlib, keyinchalik maishiy xizmat, pedagoglik sohalari, muhandis, vrachlik kasblarini egallashgan. Buxoro yahudiylari orasidan fan va madaniyatning yirik arboblari yetishib chiqqan: fan doktorlari — professor Yu. I. Ishoqov, I. A. Kalantarov, B. I. Pinxasov, N. M. Mallaev; kompozitorlar — M. Leviyev, S. Yudakov; rassomlar — Yu. M. Elizarov; Oʻzbekiston xalq artistlari — L. Boboxonov, B. Davidova, I. Oqilov, M. Yoqubova, M. Shamaeva shular jumlasidandir.

O'zbekiston mustaqillikka erishgan (1991) dan keyin O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi barcha millat va elat vakillarining tili, urf-odati, an'analariga hurmat bilan

VOLUME 3 / ISSUE 2 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

munosabatda bo'lishni, ularning rivojlanishi uchun sharoit yaratishni kafolatladi. Buxoroda 2 sinagoga, yahudiy tilida o'qitiladigan maktab va bolalar bog'chasi faoliyat ko'rsatadi. Samarqandda "Shofar" gazetasi nashr qilinadi (1998). Turli diniy marosimlar erkin o'tkaziladi.

Xulosa oʻrnida, biz Oʻzbekiston eroniylarining aksariyatini Safaviylar va Nodir Shoh zamonida Ozarbayjon, Qorabogʻ, Onadoʻlu (Anatoliya) va boshqa oʻlkalardan Xurosonga koʻchirtirilgan turkiy qabilalar va mahalliy turkiy qabilalar (qaroyi, tatar, chigʻatoy, arlot, gerayli va boshqalar) qorishuvi natijasida shakllangan Xuroson turklarining, xususan, afshor va qojor kabi qabilalar vakillarining avlodlari ekanligini ayta olamiz.

REFERENCES

- 1. https://uz.m.wikipedia.org/wiki/Buxoro_yahudiylari
- 2. https://qomus.info/oz/encyclopedia/b/buxoro-yahudiylari/
- 3. https://uz.m.wikipedia.org/wiki/O%CA%BBrta_Osiyo_eroniylari
- 4. Shakhnoza Shuhratovna, T. (2023). M. S. ANDREYEV'S WAY OF LIFE. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), *1*(10), 655–659. Retrieved from http://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2280
- 5. Toshpo'latova, S. (2023). MS ANDREYEV-SCIENTIFIC CAREER. *Modern Science and Research*, 2(12), 801-807.
- 6. Toshpolatova Shakhnoza Shuhratovna. (2023). ETHNOLOGICAL ANALYSIS OF NATIONAL COSTUMES AND RITUALS OF TAJIKS IN THE WORKS OF M. S. ANDREYEV. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(12), 42–47. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue12-08
- 7. Toshpo'latova, S. (2024). RELIGIOUS ANTHROPOLOGY. *Modern Science and Research*, 3(1), 504–510. Retrieved from

https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28281

- 8. Toshpo'latova, S. (2024). ETHNOLINGUISTICS. *Modern Science and Research*, *3*(2), 500–507. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29386
- 9. Toshpulatova Shakhnoza Shuhratovna. (2023). ETYMOLOGY OF TAJIK MARRIAGE CEREMONY. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(11), 17–23. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue11-05
- 10. Naimov, I. ., & Toshpoʻlatova, S. . (2023). MARRIAGE CEREMONY OF TAJIKS IN THE WORK OF MIKHAIL STEPANOVICH ANDREYEV "TADJIKI DOLINI KHUF". *International Journal of Intellectual Cultural Heritage*, *3*(1), 12–16.
- 11. Sh.Sh.Toshpoʻlatova, & I.N.Naimov. (2023). M.S. ANDREYEV OʻRTA OSIYO XALQLARI ETNOGRAFIYASINING YIRIK OLIMI. *Innovations in Technology and Science Education*, 2(8), 1214–1222.
- 12. Toshpo'latova, S., & Ashurova, G. (2023). THE HISTORY AND DESCRIPTION OF THE WORK OF M. S. ANDREYEV "ARK BUKHARI". *Modern Science and Research*, 2(9), 404–409.
- 13. Toshpo'latova, S. (2023). ETHNOLOGICAL ANALYSIS OF CALENDRICAL CALCULATION AND LENGTH MEASUREMENTS OF KHUF VALLEY TAJIKS IN

- THE RESEARCHES OF M.S. ANDREYEV. *Modern Science and Research*, 2(10), 291–299.
- 14. Toshpo'latova, S. (2023). A STUDY OF THE WEDDING CEREMONY OF THE TAJIKS OF AFGHANISTAN. *Modern Science and Research*, 2(9), 84–89.
- 15. Toshpoʻlatova S. S. (2023). TOJIKLAR MILLIY KIYIM-KECHAKLARI VA "BESHMORAK" MAROSIMINING ETNOLOGIK TAHLILI. *SCHOLAR*, 1(28), 395–401.
- 16. Srojeva G. (2024). SOLUTIONS, RESULTS AND PROBLEMS OF REFORMS IN THE FIELD OF EDUCATION. *Modern Science and Research*, *3*(1), 782–788.
- 17. Srojeva, G. (2024). EFFECTIVE FORMS OF SPIRITUAL AND MORAL EDUCATION AND EDUCATIONAL WORK IN A PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTION. Modern Science and Research, 3(2), 247–253. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29010
- 18. Vahobovna, S. G. (2021). Khoja Abdulkhaliq Ghijduvani And Its Method. *European Journal of Humanities and Educational Advancements*, 2(10), 39-40.
- 19. Srojeva, Gulbahor. "CONTINUITY IN EDUCATION-CHIEF MEZON." Modern Science and Research 2.12 (2023): 834-839.
- 20. Srojeva, G. (2024). SOLUTIONS, RESULTS AND PROBLEMS OF REFORMS IN THE FIELD OF EDUCATION. *Modern Science and Research*, *3*(1), 782–788.
- 21. Srojeva, G. (2023). LOWER ZARAFSHAN OASIS TOURISM OPPORTUNITIES. *Modern Science and Research*, 2(10), 199–204.
- 22. Universiteti, G. M. M. O. X. (2023). UCHINCHI RENESANS DAVRIDA AJDODLARIMIZ MEROSINI ORGANISH ORQALI INTEGRATSION TA'LIMNI YANADA TAKOMILLASHTIRISH TAMOYILLARI: ЧАСТЬ 1 ТОМ 1 ИЮЛЬ 2023 год. Лучшие интеллектуальные исследования, 1(1), 11-16.
- 23. Gadayeva Mohigul Muxamedovna. (2023). HISTORY OF PATRIOTIC WOMEN. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(12), 69–75. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue12-12
- 24. Gadayeva, M. (2023). THE UNIQUE SIGNIFICANCE OF MASTERING SOCIAL SCIENCES DURING THE DEVELOPMENT OF THE NEW UZBEKISTAN. *Modern Science and Research*, 2(10), 459–464. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25292
- 25. Gadayeva, M. (2024). EFFECTIVE WAYS TO USE THE "THOUGHTSTORM" METHOD ON THE THEME OF THE "EASTERN RENAISSANCE" ERA. *Modern Science and Research*, 3(1), 1024–1027. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28631
- 26. Бобохусенов, А. (2024). ИСТОРИЧЕСКАЯ ГЕОГРАФИЯ БУХАРСКОГО ОАЗИСА. СОВРЕМЕННАЯ НАУКА И ИССЛЕДОВАНИЯ, 3(2), 634–640. https://doi.org/10.5281/zenodo.10667247
- 27. Бобохусенов, А., и Ганиев, Х. (2024). ПРОБЛЕМЫ ПРОИСХОЖДЕНИЯ САКСКОЙ АРХЕОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ. СОВРЕМЕННАЯ НАУКА И ИССЛЕДОВАНИЯ, 3(2), 641–645. https://doi.org/10.5281/zenodo.10667306

- 28. Akmal B. (2024). THE GREAT WALL OF THE EARLY MIDDLE AGES KANPIRAK WALL. Modern Science and Research, 3(1), 694–698. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28381
- 29. Bobohusenov Akmal. (2023). BUXORO VOHSINING ANTIK DAVRI SHISHA BUYUMLARI. *TADQIQOTLAR*, 25(2), 208–211. Retrieved from http://tadqiqotlar.uz/index.php/new/article/view/307
- 30. Bobohusenov Akmal Ashurovich. (2023). THE MATERIAL CULTURE OF THE TOMBS OF THE ANCIENT AND EARLY MEDIEVAL PERIOD. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(11), 24–29. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue11-06
- 31. Bobohusenov Akmal. (2023). ANTIK VA ILK OʻRTA ASRLAR DAVRI MOZOR-QOʻRGʻONLARI MODDIY MADANIYATI . *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, *35*(3), 65–70. Retrieved from https://www.newjournal.org/index.php/01/article/view/10037
- 32. Bobohusenov Akmal. (2023). ANTIK VA ILK OʻRTA ASRLAR DAVRI MOZOR-QOʻRGʻONLARI MODDIY MADANIYATI . *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, *35*(3), 65–70. Retrieved from https://www.newjournal.org/index.php/01/article/view/10037
- 33. Tursunova, M., & Bobohusenov, A. (2023). QADIMGI VARAXSHA DEVORIY GANCH VA LOY BEZAKLARI. SCHOLAR, 1(28), 303–308. https://doi.org/10.5281/zenodo.10026873
- 34. Bobohusenov Akmal. (2023). BUXORO VOHSINING ANTIK DAVRI SHISHA BUYUMLARI. *TADQIQOTLAR*, 25(2), 208–211. Retrieved from http://tadqiqotlar.uz/index.php/new/article/view/307
- 35. Bobohusenov Akmal Ashurovich. (2023). VARAKHSHA MURAL GANCH AND CLAY PAINTINGS. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(12), 48–53. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue12-09
- 36. Shokir o'g'li, S. U. (2023). MAHALLANING JAMIYAT IJTIMOIY TARAQQIYOTIDAGI O'RNI. Научный Фокус, 1(6), 369-371.
- 37. Sadullayev, U. (2024). THE NEIGHBORHOOD IS THE CRADLE OF VALUES. *Modern Science and Research*, *3*(1), 607–613. Retrieved fromhttps://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28343
- 38. Sadullayev, U. (2023). ABOUT THE EMERGENCE OF THE CONCEPT OF NEIGHBORHOOD. *Modern Science and Research*, 2(12), 722-727.
- 39. Sadullayev Umidjon Shokir O'g'li. (2023). THE IMPORTANCE OF THE MAHALLA SYSTEM'S REFORMATIONS IN NEW UZBEKISTAN. International Journal Of History And Political Sciences, 3(10), 25–30. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue10-05
- 40. Sadullayev Umidjon Shokir o'g'li. (2023). The History of the Creation and Formation of the Neighborhood. American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769), 1(10), 480–485. Retrieved from https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2142

- 41. O'gli, S. U. S. (2023). ELUCIDATION OF ISSUES OF THE HISTORY OF BUKHARA GUZARS IN OA SUKHAREVA AND HER STUDIES. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(11), 30-35.
- 42. Sadullayev, U. (2023). ABOUT THE EMERGENCE OF THE CONCEPT OF NEIGHBORHOOD. Modern Science and Research, 2(12), 722–727.
- 43. Shokir o'gli, S. U. (2023). The Essence of State Policy on Youth in New Uzbekistan. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(9), 554-559.
- 44. Sadullayev, U. (2023). THE ROLE OF THE NEIGHBORHOOD IN RAISING A SPIRITUALLY MATURE GENERATION. *Modern Science and Research*, 2(10), 488-493.
- 45. Sadullayev, U. (2023). O'zbekistonda xotin-qizlarga berilayotgan e'tibor: mahalla boshqaruvida xotin-qizlarning roli. In *Oriental Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 551-556). OOO «SupportScience».
- 46. Ilniyoz o'g'li, S. F. (2023). XIX ASRDA XONLIKLARNING O 'ZARO SAVDO MUNOSABATLARI. JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING, 2 (8), 111–114.
- 47. Sayfutdinov Feruz Ilniyazovich. (2023). USING GIS SOFTWARE AND THE IMPORTANCE OF DIGITAL HISTORY IN THE STUDY OF HISTORY. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(10), 31–33. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue10-06
- 48. Sayfutdinov, F. (2023). THE IMPORTANCE OF DIGITAL TECHNOLOGY IN TEACHING HISTORY. *Modern Science and Research*, 2(10), 719–723. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24678
- 49. Sayfutdinov, F. (2023). ANALYSIS OF DATA ON LAND OWNERSHIP AND LIVESTOCK FARMING OF KARAKALPAKS. *Modern Science and Research*, 2(10), 650–657. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25727
- 50. Sayfutdinov Feruz Ilniyoz o'g'li. (2023). XIX ASRDA XONLIKLARNING O'ZARO SAVDO MUNOSABATLARI. *JOURNAL OF SCIENCE, RESEARCH AND TEACHING*, 2(8), 111–114. Retrieved from http://jsrt.innovascience.uz/index.php/jsrt/article/view/284
- 51. Sayfutdinov F. (2024). ETHNIC COMPOSITION OF THE ZARAFSHAN OASIS (2ND HALF OF THE 20TH CENTURY). *Modern Science and Research*, *3*(1), 577–581. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28335
- 52. Sayfutdinov Feruz Ilniyozovich. (2023). STUDY OF THE KARAKALPAK PEOPLE IN ETHNOLOGICAL SCIENTIFIC WORKS HISTORY. *International Journal Of History And Political Sciences*, *3*(12), 61–68. https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue12-11
- 53. Ollomurodov Arjunbek Orifjonovich. (2023). Metaphoric Analysis of "The Kite Runner" by Khaled Hosseini. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), *I*(10), 573–578. Retrieved from https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2175

- 54. Ollomurodov A. (2024). REFLECTION OF HUMAN PSYCHOLOGICAL AND EMOTIONAL STATE IN LITERARY DISCOURSE. *Modern Science and Research*, *3*(1), 600–606.
- 55. Orifjonovich, O. A. (2024). INSON PSIXOLOGIK-EMOTSIONAL HOLATINING BADIIY DISKURSDA AKS ETTIRILISHI.
- 56. Ollomurodov Arjunbek Orifjonovich. (2023). LANGUAGE AND SOCIETY IN CINEMATIC DISCOURSE. *International Journal Of Literature And Languages*, *3*(12), 44–50. https://doi.org/10.37547/ijll/Volume03Issue12-09
- 57. Ollomurodov, A. (2023). COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TRANSLATION OF CONCEPTUAL METAPHORS IN UZBEK AND ENGLISH. *Modern Science and Research*, 2(12), 608-614.
- 58. Orifjonovich, O. A. (2023). The Main Features of Conceptual Metaphors in Modern Linguistics. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769), 1(9), 365-371.
- 59. Мусаева А. (2023). ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ҚЎЛЛАНИЛИШИ ОРҚАЛИ УНИВЕРСИТЕТ ТАЛАБАЛАРИДА КАСБИЙ КОММУНИКАТИВ КОМПЕТЕНЦИЯНИ ШАКЛЛАНТИРИШ. *Центральноазиатский журнал образования и инноваций*, 2(12), 51–58. извлечено от https://www.inacademy.uz/index.php/cajei/article/view/24044
- 60. Musayeva, A. (2023). RUSSIAN LANGUAGE IN AN INTERCULTURAL ENVIRONMENT. *Modern Science and Research*, 2(4), 182–186. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/19208
- 61. Musaeva, A. (2023). THE HARMONY OF MAN AND NATURE IN THE WORK OF PAUSTOVSKY. *Modern Science and Research*, 2(6), 113–115. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/20900
- 62. Musayeva, A. (2024). SCIENTIFIC AND THEORETICAL BASIS OF INCREASING THE QUALITY OF THE HIGHER EDUCATION PROCESS BASED ON INNOVATIVE APPROACHES. *Modern Science and Research*, *3*(2), 624–633. Retrieved from https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29426
- 63. Musayeva Amina Karamatovna. (2023). FORMATION OF PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE AMONG UNIVERSITY STUDENTS THROUGH THE USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN CLASSES IN THE DISCIPLINE "CULTURE OF SPEECH AND COMMUNICATION". *International Journal of Pedagogics*, *3*(11), 85–89. https://doi.org/10.37547/ijp/Volume03Issue11-17